

[Indenrigsministeren]

Et dårligt dansk eller måske slet ingen *danskkundskaber* betyder, at indvandrerne isolerer sig og ikke kommer i kontakt med andre i dagligdagens mange situationer. Derfor må der fortsat gives betydelige tilbud om danskundervisning til voksne indvandrere, og indvandrerne må tilskyndes til selv at deltag.

Der er i dag mange kurser hos stat, kommuner og oplysningsforbund, hvor indvandrerne kan lære dansk. Danskkursus indgår også i arbejdstilbudsordningen.

Inden for arbejdsmarkedsuddannelserne har der siden 1980 været afholdt kurser med særligt sigte på at forbedre indvandrerens muligheder på arbejdsmarkedet.

Kurserne tilstræber at øge indvandrerens kendskab til det danske samfund og arbejdsmarked samt deres mulighed for at finde beskæftigelse.

Kurserne skal ses som et arbejdsmarkedspolitisk redskab på linie med de øvrige arbejdsmarkedsuddannelser. Erfaringerne siden 1980 har vist, at kurserne imødekommer et hidtil udækket behov.

Det er regeringens opfattelse, at den nuværende økonomiske indsats fra stat og kommuner skal fortsætte. Der er imidlertid behov for at få effektiviseret en del af undervisningen. Mange steder er der gjort et stort arbejde for at få undervisningen i gang, men kommunerne, der kan se de praktiske resultater, har peget på, at kurserne bør være mere målrettede. Man kan f.eks. tænke sig danskkurser på forskellige niveauer, kurser rettet mod specielle funktioner, særlige kurser for kvinder osv. Kommunerne har også peget på, at ansvaret for voksenundervisningen i højere grad end nu bør koncentreres. Et udvalg undersøger for øjeblikket disse spørgsmål.

Indvandrerens *boligsituation* er igennem de senere år undergået en forandring. Oprindeligt gjaldt det for den enkelte indvandrer blot om at skaffe sig en bolig – næsten uanset hvor og hvilken – men med familiesammenføringerne er boligbehovet blevet til et behov for boliger til husstande med flere personer.

Ser man på bosætningsmønstret, kan der konstateres koncentrationstendenser, og de høje koncentrationer findes specielt i boliger, der kun er lidt efterspurgt af den danske befolkning.

Med hensyn til boligkvaliteten er indvandrerhusstandene overrepræsenterede i den helt nye almennyttige boligmasse og i den gamle, saneringsmodne boligmasse. Gennemsnitligt bor indvandrerne i dårligere lejligheder end danskerne.

Set ud fra en indvandrerpolitisk synsvinkel, dvs. ud fra mulighederne for at gennemføre en integration af indvandrerne i det danske samfund, kan indvandrerens boligsituation tænkes at give problemer fremover.

Med boligmæssigt store indvandrerkoncentrationer kan muligheden for og tilskyndelsen til at lære dansk være lille for kvinderne og for børnene. Her mødes modsætningerne mellem ønsket om en integration i det danske samfund og ønsket om opretholdelse af et kulturfællesskab.

Den tiltagende belastning, der finder sted af det sociale miljø i saneringsmodne områder, rammer især indvandrerne, der koncentrerer sig i saneringskvartererne.

Arbejdsløsheden blandt indvandrere vil blive større ved et koncentreret bosætningsmønster, idet indvandrerne ofte vil konkurrere med hinanden om de samme job.

Regeringen har derfor nedsat et udvalg under indenrigsministeriet, der skal undersøge mulighederne for gennem boligpolitiske foranstaltninger at skabe bedre forudsætninger for integration. At opfylde en integrationsmålsætning gennem en spredning af bosætningen for minoritetsgrupper er ikke noget ukendt fænomen i Danmark. Det er på dette område, at navnlig de almennyttige og sociale boligselskaber har gjort en indsats. I en række kommuner har det således længe været praksis, at en vis del af lejlighederne i det almennyttige boligbyggeri kan benyttes af socialforvaltningen til indflytning af familier med sociale problemer.

7. Indvandrere og retssikkerhed.

Et vigtigt spørgsmål i indvandrerpolitikken er også spørgsmålet om indvandrerens retssikkerhed.

Det er klart, at bestemmelserne om opholdstilladelser og udvisning må være af afgørende vigtighed for indvandrerne og er med til at påvirke indvandrerens følelse af, om de bliver accepteret som ligeværdige borgere i det danske samfund. Det er også klart, at netop retssikkerheden traditionelt er et